

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Praedicatorum Friburgensium lector - Cod. Ettenheim-Münster 191

Weisser, Philipp

[S.l.], 1628-1929

Dubium septimum

[urn:nbn:de:bsz:31-117415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117415)

Post propria Regulativa syllogi sequit de
punctis suis similitud aliqd dicitur,
Sicut in Principia figura figura et
modus. Quae duo licet supra in eis
aliquo modo sunt definita. Ut tamen melius
primamque species de his tradenda
erit.

Principia figurae et
figura et modus.

Definitio figurae.

Definitus a. figura est hoc modo
figura syllogismi est recta Dispositio
termini cum extremitatibus sicut
debitam subiectionem et predicem.

Definitio modi.

Modus vero est Dispositio hanc primum
solum debitam qualitatem et
quantitatem.

Generis definitio Dispositio.

In his definitio Dispositio locum generis; Cor,
tura pariter dicitur obtinent. Differt n.
figura a modo in hoc, quod figura
sit Dispositio terminum cum ductis extremitatibus
sicut subiecti tunc et predicem. Modus
vero sit Dispositio terminum primum solum quantitas
talem et qualitatem. Hoc est solum unum verum
salitatem, et partem vel unitatem. Ne,
quam et Afforem.

Nota 1a.

Circa has definitio Notandum est Ex Arte.
Quam syllogismum in ad a quate tunc sumptum
esse ad duas species et tribus terminis.
Et cum ex his terminis non possunt fieri
species duae, nisi non terminis his sumptum
ita

ita quod his officio
figurae sunt: h
noti modis
Primum quod
quae memini ut d
res cetero affe
a figurati
liber in mai
in memini. n. g
tate est, go est
aut, ge modum, v
Primum quod
hanc tunc mem
et sua significat
extremis re
autem dicitur a
in illa figura
modis sunt n. r
ma quo in una
Ita, si altera r
2a figura
Composita Por
no, nullo logis
alio modo capi
tunc memini
quam memini
ita figura
primum, hanc n
in memini quae
paliq. i. quae
bre et 2a fig

ita quod his officium extremi exerceat, sine
hinc potest: hinc & q ille term: his simpliciter
necesse medium, vel terminus medij.

Terminus his simpliciter
by the medium

Adm 20. Quia inata triplicem medium
quod medium ut differunt eam extremitates,
has cetero apte quoniam systema figura
1a figurate illa in qua medium subis
citur in maiori promissa & dicitur
in minori. n.g. hoc autem subita, dicitur
hoc autem, qd est hoc subita. In hoc systema
autem, qd est medium, vel term. medij in maiori
promissa. 2a in quo systema subicitur
hoc est, hinc rarem fli. in minori vero qd est 2a
& pro, predicatur. Et hoc dicitur medij cum
extremitatibus recte ut prima figura, qd
autem est ut ois alias figuris notitate,
in illa quod dicitur medium hinc propria rarem
medij sunt n. vere moderat inter extre
ma qd in una qd n. promissa hinc rarem
fli, in altera vero rarem potest.

Nota 2a

1a figura

2a figura est in qua medium in utraq, 2a figura.
promissa predicatur.

n.g. nullus lapis est qd, uti hinc aut, qd
nullus hinc lapis. In hoc systema aut qd item
hinc rarem medij predicatur tam in maiori
quam in minori parte. Et hoc dicitur vocat
2a figura, qd dicitur secundum notitatis
gradum, hinc n. rarem potest medium, tam
in minori quam in maiori. Sed predicari
potest, qd quoniam subis ei, qd hoc dicitur
vare ut 2a figura

3a

Afferit A negat E uerū Vniuersaliter amboe.

Afferit I, negat O sed Particulariter amboe.

Et in unoquoque modo sunt tres Vocales.

1^a Designat Maiorem epnem.

2^a Designat minorem epnem.

3^a Designat Conclusionem

Et indicat quales debeant esse Vniuersales se: an Particulares. Negatiuae, an Affirmatiuae

Et sic disponuntur epnes sctm Quantitatem et Qualitatem, quod e epnum mung et officium Modi.

Ad primam figuram spectant primi Bonum Modi.

Barbara, Celarent, Darij, Fierio, Baralipon.

Celantes, Dabitis, Kapesmo, Firi, Lesomorum.

Ad secundam figuram spectant sequentes ~~SE~~ Quatuor.

Cesare, Camestres, Fiestino, Baroco.

Ad ter

Ad tertiam figuram spectant sequen-
tes SEÆ.

Daapti, Felapton, Disamis, Datisi
Bacordo, Ferison

Qui oēs modi ut bene et clare intelligantur
sōm vocalium exigentiam et ut Dispositio
tio Modij etiam facilius immutetur sōm
diversas figuras placuit hūc ad oēs 19.
Modos Exempla proponere.

Et imprimis pro Excepto primi Modi
Prima figura.

Bar Omne aut est substantia

Ba Omnis homo est animal. gō

Ra. Omnis homo est substantia

Ce Nullum animal ē planta.

La Omnis homo ē animal. gō

Reut. Nullus homo ē planta.

Da Omnis homo ē visibilis.

Ri Aliquod aut ē homo. gō.

I. Aliquod aut ē visibile

Fe

Fe Nullum aī est album

Ri Aliquis homo est aī. gō

O. Aliquis homo non ē albug.

Modi indirecti ac imperfecti primæ
figuræ cum syllogismis :/:

Ba Omne aī est substantia

Ra Omnis homo, est aī. gō.

Lip. Aliqua substantia ē homo.

Ce Nullum aī ē planta.

Lan Omnis homo ē animal. gō

Tes. Nulla planta ē homo.

Da Omnis homo ē rationalis

Bi Aliquod animal ē homo. gō

Tis. Aliquod rationale ē aī.

Fap Omnis hō ē animal.

Esm Nullum brutum ē hō. gō

O. Aliquod aī non ē brutum.

Fris Aliqua virtus ē delectabilis

Esm Nullum vitium ē virtus. gō

O. Aliquod delectabile non ē vitium. Exempla

Exempla pro quatuor Modis
secundae figurae.

Ces Nullum brutum est rationale
A. Omnis homo est rationalis. go
Re. Nullus homo est brutum.

Cam Omnis homo est ratis
Es. Nullum brutum est ratis. go.
Tres. Nullum brutum est homo.

Fes Nullus homo est brutum
Ti. Aliquod autem est brutum. go
No. Aliquod autem non est homo.

Ba Omnis homo est rationalis.
Roc Aliquod autem non est ratis. go
O. Aliquod autem non est homo.

Exempla pro Sex Modis
tertia figurae

Da Omnis homo est ratis
Rap Omnis homo est autem. go
Ti. Aliquod autem est ratis.

Te

Te Nullus
La Omnis
Ti. Aliquod

Dis Aliquod
Ti. Omnis
Is. Aliquod

Da Omnis
Ti. Aliquod
I. Aliquod

Bac Aliquod
Ar Omnis
Do. Aliquod

Te Nullum
Dis Aliquod
Ti. Aliquod

He Nullus homo e irratis.
 Lap Omnis homo e animal. go
 Ten. Aliquod aut non e irratis.

Dis Aliquod aut e rationale
 Am Omne aut e vivens. go
 Is. Aliquod vivens e ratis.

Da Omnis superbg e miser.
 Tis Aliquis superbg e homo. go
 I. Aliquis homo e miser.

Boc Aliquod aut non e homo.
 Ar Omne aut e vivens. go
 Do. Aliquod vivens non e homo.

He Nullum vitium e amandum
 Ris Aliquod vitium e delectabile
 On. Aliquod delectabile non est
 amandum

Pro nihil:

ex parte sequenti Indirecte, et in Paralipson,
 ut de arte fututa, Est hanc aut, qd aliqui
 fututa e hanc, ubi minus extremitas hanc se fut,
 ead de ma: extremitate fututa nempe.
 Et iste modus inferendi qdusionem voca-
 tur, et nonnullis non rectis, qd vno natus
 nihil minus expectabat, quam ut id qd medio
 futu eiat qd careat de illo in qdusione
 qd de medio futu eiat in pmissis. Nam n.
 natus potulare in deq, ut id qd affirmat
 vel negat de aliquo futu dicitur affirm.
 orat et ser negat de eiq futu eiat qd
 hanc fututa inq pmissis futu explicata.
 futu vero in qd collect futu natus futu eiat
 de ea futu, qd medio futu eiat, futu de
 medio futu eiat, natus futu eiat indirecta,
 et non natus

Quia vero fit magis vel minus extremita-
 tem oes eodem modo expte eant quida
 illud epe magis extremita qd futu de
 medio, alij qd futu eiat de futu extre-
 me in qdusione. alij illud ma. eata
 dicitur, qd penunt in magis futu.
 alij deniq, aliter dicitur. Futu oio
 futu, qd futu potissimum futu, hanc
 ad tempu referre, natus futu futu
 existimant.

Nos qd hanc de re futuam, ut in directa
 claris, illas futu, et futu futu futu,
 futu futu futu futu futu futu futu.
 Concl.

In vero in ista figura, dantur medi indirecte
 et obliquae ut iam visum est, non poterimus
 pro non dicta potest accipere quod dicitur
 in ista figura illud esse magis etiam, quod in
 ista potest. sequitur n. q non darentur
 medi, in directe obliquae, sed haec est falsa,
 quod et id ex quo sequitur quod sequitur magis
 in directe obliquae, ille, in quo magis
 extra potest de maiori extra in ista, sed
 si magis extra in ista figura, ista potest, sed
 quod nunquam magis extra potest, potest
 maiori extra, quod non daret magis in
 rete obliquae in ista figura, magis potest
 ex dicta medi in directe obliquae, quod
 minor, magis extra ista ista est potest
 sed haec potest careat quod nunquam potest
 magis extra de maiori, quod et nunquam in
 directe obliquae. Quare in dicta medi,
 extra addidimus, quod si illud quod vel in
 ista, vel in ante, de medi potest
 et pro ista medi ista figura.

Ex hac ista inferitur, in medi ista
 figura non potest reperiri aliquis, quod in
 directe, ista aut, cum in illis magis extra
 ista potest locum obtineat in ista, quod in
 obliquae. Inferitur ista falsa ista, in
 dicunt absolute illud esse magis extra, in
 ista potest, ut iam ex dictis patet.
 Inferitur ista, falsa illam sententiam, quod magis,
 extra absolute dicunt esse illud quod de
 medi potest, quia n. rae haec non habere
 potest in

quam non dixerim nullo pacto ostendere
 distm dant figura a pa. sed tm in illa
 transprensio pries; dixerim non mediij
 cum extremitatibus manere ero eandem.
 cum in illa h mediij extrm qdices de me
 dro, et mediu h p dices de mineri extr
 q tm petit qd figura: sunt postea id frnt
 in illa pte, q 1o loci; sunt in illa, q 2o
 loco pfectur.

Ex qd patet in ultima pphaem, ad id
 ment q dicitur illam si. pntem dixerim
 esse legitimam, et tales syllogismos posse
 pbari q redrectione, tenes vna qd
 negamus tales syllogismos esse distm dnt
 figuram pfecturam. ad i. figuram, in
 qua pmissis transprensio indirecte et
 non natter qd dicitur de quo modo
 concludentiam dicitur.

Obiectio 20. In 2a et 3a figura
 nullum e mediu, qd 2. et 3. figura
 non pnt poni. qd patet ex pte
 figura, q est dnt medij cum extre
 mitatibus. qd dicitur: qd mediu dnt poni
 inter duo extrema, qd in 2. et 3. fig: me,
 cum non ponit in ter duo extrema. qd in
 istis duabus fig: non e mediu.

R. Distm quibus ans. In 2a et 3a
 fig: nullu e mediu in rationis negu
 ans: nullu e mediu positionis, conad
 ans, quum distm thons et adhibetis pbs.
 mediu

Obiectio 2a
 Non dari me,
 dnt in 2. et 3.
 figura.

Datum mediu
 Conventions
 non a. positio,
 ms in 2. et 3. fig.

Mediū positio,
nis quod?

Med: Coniunctio,
nis quod?

Obiectio 3a
figura et Modus,
non esse scilicet
spores, sed actio,
nes.

Fig: et mod: esse
dispositio passive
non actus, sed
sumpta.

Mediū positio nis est illud, q. ponit
vere inter duo extrema, et hoc fit in
i. figura. Mediū coniu[n]ctio nis est
illud quod coniungit duo extrema, et
hoc mediū reperit in oi figura:
ideq. figuræ dicitur, q. in illa mediū et po-
sitione et coniu[n]ctione, mediantē.

Obiectio 3a. figura et Modus
non est dispositio. q. illam dispositio non est bene
assignata. consequentia quælibet. p. totius
dispositio actus, sed figura et modus
est actus, q. modus et figura non est
positio. q. dispositio mala.

R. In dispositio medi et figura non su-
nt dispositio actus, sed passive remote
q. quædam disponibilitate medi un-
extremis, et quædam forma quantitate
et qualitate tam, seu q. altera forma
q. ex dispositio actus in terminis expressis
resultat.

Dubium Octauum

Quis sit Modus inueni-
endi Mediū ad pban-
dam syllogæ quamcūque
propositionem.

modum